

תוכן עניינים

1	חלק א': עקרונות יסוד בדיני שטרות.....
1	שער א': תום-לב
1	פרק א': תחולת עיקרון תום-הלב על דיני שטרות
3	פרק ב': תום-לב בדיני השטרות - מבחן סובייקטיבי
5	שער ב': "תקנת השוק" השיטרית
5	פרק א': "תקנת השוק" השיטרית בעין הלכת טל-טרידינג
11	פרק ב': ההלכה הפסוקה
11	1. חיוב בתשלום שיקים שנמשכו על-ידי חברות שבניהולן
12	2. ערבות להלוואה על-ידי השכנים - נוטל ההלוואה עזב את הארץ ..
15	שער ג': סוגיות שונות בדיני שטרות
15	פרק א': מניעות וההשתק השיפוטי בדיני שטרות
19	פרק ב': טענת קיזוז
21	פרק ג': חובות הזהירות בדיני שטרות
21	פרק ד': האם ניתן להטיל חבות שיטרית גם על יסוד העתק
23	ההמחאות
29	פרק ה': החתימה
39	חלק ב': פקודת השטרות (נוסח חדש) - הדין, דברי הסבר
39	וההלכה הפסוקה.....
39	שער א': מבוא
39	פרק א': הגדרות - סעיף 1 לפקודה
41	פרק ב': הוראה כללית בפרשנות - סעיף 2 לחוק
43	שער ב': שטרי חליפין
43	פרק א': הצורה והפירוש - סעיפים 3 עד 20 לפקודה - הדין
3	פרק ב': הוראת תשלום - המחאת חבות או שטר על-פי הגדרתו בסעיף 3
49	לפקודה.....
51	פרק ג': הסמכות המקומית.....
77	פרק ד': מסמך לא שלם או חתימה על החלק
77	1. כללי
80	2. השלמת פרטים על-פי סעיף 19 לפקודה וטיב האחיזה
81	3. נוטל ההוכחה לעובדות המצדיקות את "מימוש הביטחון" על-ידי
81	אוחז בשטר הביטחון אינו מוטל עליו, אלא על חותם השטר להוכיח כי
81	אוחז השטר אינו רשאי לתבוע על-פיו

4.	לאור החזקות הקבועות בפקודה, הנטל הינו כמובן על המערערים להוכיח כי לא היתה למשיבה הרשות להשלים את השיק כפי שהושלם.....	82
5.	"זמן סביר" - יש למנות את פרק הזמן ממועד זכאות האוחז לתמורה ולא ממועד מסירת השיק לידיו שהרי קודם לכן לא היה האוחז זכאי לפורעו.....	83
6.	אין לתבוע סכום אחר מזה הנקוב בשטר - גם אם היה מוכח חוב בסכום אחר, דין התביעה להידחות, שכן סעיף 19 לפקודת השטרות אינו מאפשר לתבוע סכום אחר מזה שנרשם בשטר.....	85
7.	"תוך זמן סביר".....	85
	פרק ה': שיק "למוטב בלבד" וסעיף 7א לפקודה	89
	פרק ו': שטר לביטחון - סעיף 20 לפקודה	93
1.	כללי.....	93
2.	הפקדה של שיק לביטחון בחשבון הבנק - מסירה על-תנאי.....	104
3.	סדר הטיועון בתביעה שיטריית.....	104
4.	טענת "שיק לביטחון" בהליך של סדר דין מקוצר (בוטל ביום 01.01.21).....	104
5.	לאור החזקות הקבועות בפקודה, הנטל הינו כמובן על המערערים להוכיח כי לא היתה למשיבה הרשות להשלים את השיק כפי שהושלם.....	105
6.	לא ניתן לקבוע בשלב הדיון בבקשת רשות להתגונן שטענת השיהוי היא בגדר "הגנת בדים" ויש להעניק בגינה רשות להגן.....	107
7.	ככלל, צד קרוב לשטר, יהא רשאי להעלות כנגד התביעה השיטריית טענות הגנה חוזיות מובהקות על-פי עסקת היסוד.....	109
	שער ג': כשרם ורשותם של הצדדים - סעיפים 21 עד 25 לפקודה	113
	פרק א': הדין	113
	פרק ב': אין חבות בלי חתימה, חתימה שזוייפה או שנחתמה שלא ברשות וחתימה בתוקף הרשאה	115
	פרק ג': כשרם ורשותם של הצדדים	117
	פרק ד': אין חבות בלי חתימה - סעיף 22 לפקודה	119
1.	כללי.....	119
2.	נטל ההוכחה.....	121
3.	חיוב חשבונו של לקוח על יסוד שיק שזויף מקים ללקוח טענה בעילה שיטריית. עם-זאת, הקשר בין תאגיד בנקאי לבין לקוחו עשוי להצמיח עילות נוספות, אשר בגינן אפשר ונטל החיוב בשיק שזויף יוטל על צד זה או אחר.....	123
	פרק ה': חתימה שזוייפה או שנחתמה שלא ברשות	125
1.	כללי.....	125

2. חובת הפירוט.....	134
3. ערבותו של ערב כאשר חתימתו של עושה השטר זוייפה - ערבות לשטר.....	141
4. שלוש דרכים להוכחת אמיתות החתימה.....	143
5. חוות-דעת גרפולוג.....	149
6. רק לגבי חתימת היסב מזוייפת יכולה לחול טענה של מעין "תקנת השוק" בשטרות.....	152
7. בנקאי סביר, אשר עורך השוואה בין החתימות שעל גבי השיקים לבין דוגמת החתימה השמורה בבנק, יכול וצריך היה להבחין בשוני שבין החתימות ומכאן להורות על סירובם.....	152
8. נטל ההוכחה.....	155
פרק ו': חתימה בתוקף הרשאה, החותם בתור מורשה או בבחינת נציג - סעיפים 24 ו-25 לפקודה.....	157
1. כללי.....	157
2. חתימה בשם חברה או מטעמה.....	163
3. הוכחת הרשאה - חשבון בנק משותף.....	168
4. עילת תביעה - מהם ה"נושאים" שעל תובע למלא בבקשה לביצוע.....	179
4.1 החובה לציין מדוע המבקש-נתבע, חב על-פי השטר.....	179
4.2 החובה לציין את דבר ההרשאה.....	179
4.3 הרחבת חזית.....	179
4.4 אישור בדיעבד כמוהו כהרשאה מלכתחילה - חוק השליחות.....	180
5. חתימה של עושה השטר - שטר חוב - סעיף 84 לפקודת לפקודת השטרות.....	182
6. אחריותו האישית של מורשה חתימה לפירעון שטר מתגבשת, לפי סעיף 25 לפקודה, אך ורק כשהוא חותם על השטר בעצמו "חתימה עירומה", היינו ללא ציון שליחתו במפורש.....	183
שער ד': תמורת השטר - סעיפים 26 עד 29 לפקודה.....	185
פרק א': הדין.....	185
פרק ב': תמורה בת ערך - סעיף 26 לפקודה.....	187
1. כללי.....	187
2. "אוחז תמורת ערך".....	187
3. אוחז שיש לו עכבון.....	198
3.1 שיק לביטחון.....	198
3.2 נטל ההוכחה.....	199
4. המשיבה לא עמדה בנטל להוכיח תשלום תמורה במסגרת עסקת הניכיון, ועל-כן אינה בגדר "אוחז כשורה" כהגדרתו בסעיף 28 לפקודה ואף אינה בגדר "אוחז תמורת ערך" לפי סעיף 26 לפקודה.....	200

5. משלא ידע הבנק במועד קבלת השיקים לידי וואף לא במועד המאוחר יותר בו ניכה אותם, על כישלון התמורה ביחסים שבין המערער לתברה - היה אכן מקום לקבוע כי הבנק הוא אוזו כשורה בשיקים..... 202

6. בנסיבות בהן נמסר שיק לבנק רק לשם ניכיון, קשה להלום מתן עדיפות נשיה לבנק מכוח הסכם ניהול החשבון, הקובע זכות עיכבון..... 203

פרק ג': שטר טובה או מיטיב - סעיף 27 לפקודה 207.....

1. כללי..... 207

2. "גלגול שיקים"/החלפת שיקים..... 215

3. אחת הסיבות שבעטיין ביקשו התובעים לקטלג את מתן הכספים כניכיון שיקים ולא כהלוואה, נעוצה ברצונם לטעון כי חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות אינו חל על המקרה דנן..... 216

4. החלפת שיקים - משנדחתה הגרסה העובדתית שעמדה ביסוד תביעותיו של המערער, היה מקום לדחות את תביעותיו של המערער מהטעם הפשוט, שתביעות אלה - כפי שהמערער עצמו העמיד אותן - לא הוכחו על ידו..... 217

פרק ד': אוזו כשורה - סעיף 28 לפקודה 219.....

1. כללי..... 219

2. "שלם ותקין"..... 221

3. "פגם בזכות הקניין"..... 223

4. ביקורת על הלכת גויסקי..... 223

5. הלכת טל טריידינג קורפ (ביטולה של הלכת גויסקי)..... 226

6. "בעד ערך"..... 271

7. כישלון תמורה..... 272

8. היעדר תמורה..... 273

9. שיק לביטחון..... 274

10. אי-התאמה בין שם הנפרע לשם המסב..... 274

11. אחיזה כשורה בלא חזקה פיזית בשטר..... 278

12. דין שטר שנחתם בכפיה..... 280

13. זכויותיו של אוזו - סעיף 37 לפקודת השטרות..... 281

14. "תקנת השוק" השיטרית בעין הלכת טל-טריידינג..... 284

15. שיקים של "גלגול" וערך בעדם..... 284

16. אהרון נטל לידי את השיק כשחסר בו פרט מהותי (שם הנפרע), ועל-כן לא נטל לידי שטר שהיה שלם ותקין לפי מראהו..... 293

פרק ה': חזקה על תמורה ותום-לב - סעיפים 29 ו- 91 לפקודה 295.....

1. כללי..... 295

2. כאשר ישנה מחלוקת בשאלה עובדתית הקשורה לשטר, כגון אם הנתבע על-פי השטר פרע אותו, על הנתבע להוכיח את גרסתו..... 304

3. שיק משורטט (קרוס), בניגוד לטענת המערערת, אינו מגביל את סחירות השיק. משמעות השרטוט היא דרישה שהשיק יגבה באמצעות בנקאי, כקבוע בסעיף 79(ב) לפקודה, זאת ותו לא.....	305
4. הדין הוא בדרך-כלל, כי רק מי שחתום על שטר הוא זה שחב בחבות על-פיו, אך כאשר מדובר ביחסי שליחות, ובפרט יחסי שליחות שבין בני זוג לצרכיהם המשותפים, הרי שחתימה של אחד מבני הזוג יוצרת מצג של שליחות והרשאה גם כלפי צד שלישי שלו ניתן השיק.....	307
5. השיקים לא הוגבלו במילים "למוטב בלבד", אלא נוסחו בכיתוב "שלמו ל...". אי-לכך, הרי שעל בסיס הפסיקה המנחה האמורה, אין בכך כדי ליצור הגבלה על הסחירות.....	308
6. כאשר ניתן שיק נגדי, ולא קיים תנאי אשר רק עם התקיימותו ניתן יהיה להיפרע על השיק, רואים בכך תמורה, ואם היא עדיין לא נכשלה בעת שהשיק הוסב אל הבנק, הרי חלה הלכת גויסקי.....	309
7. המשיב קיבל את השטר לידי, נקי מכל הגבלה ומגבלה ונתן לקבלן תמורה עבור השטר. מכך עולה, כי אין למערערת טענה כלשהי כנגד המשיב, האוחז כדין בשטר.....	311
8. נדחתה בקשה לעיכוב ביצוע, בין היתר, בנימוק כי המבקשת לא עמדה בנטל להוכיח את טענות הגנתה ולכן לא היה צורך להמשיך ולבדוק האם הבנק אוחז כשורה.....	312
9. חזקת התמורה בעד השטרות מניחה כי הוסכם על מתן תמורה בעד השטר וכי התמורה ניתנה בפועל ומקבל השטר קיים את חלקו בהסכם. משכך, היה על המתנגדים לביצוע השטר להרים את הנטל המוטל עליהם ולהוכיח טענותיהם נגד ביצוע השטרות.....	313
10. בית-המשפט דחה ערעור על פסק-דין בו התקבלה תביעה לביצוע שטר חוב עליו חתמה המערערת.....	314
11. משנדחתה טענתה ההגנה היחידה של המערערת נגד התביעה השיטרית, זוכה המשיב בתביעה השיטרית אף אם אין הוא אוחז כשורה.....	316
12. משנקבע עובדתית כי הבעל הוא אוחז כשורה, וכי המשיבה לא היתה מעורבת במרמה כלפי המערער, הרי שבצדק החיל בית-המשפט את סעיף 28(ג) לפקודה, ועל-כן דין הערעור להידחות.....	317
13. נוכח סכום התביעה, העובדה כי הסכום מולא גם מועד הפרעון, ובשים-לב בסמוך להגשת השטר לביצוע וכך מולא גם מועד הפרעון, ובשים-לב למחלוקת בשאלת קיום או אי-קיום התנאי לביצועו של שטר הבטחון, יש לקבל ההתנגדות לביצוע שטר.....	320
14. במקרה בו מגלה תצהיר של נתבע בתביעה שיטרית הגנה לכאורה, זכאי הוא לקבל רשות להתגונן, ואין בית-המשפט נדרש לקבוע כבר בשלב זה של בירור בקשת הרשות להגן, את מעמדו של הבנק והאם הוא אוחז כשורה.....	322

15. מקום בו נכשלה התמורה אחרי סיחור, אין רואים את השטר כנגוע בפגם, שרק אוחז כשורה מתגבר עליו, ודי בכך שניתן ערך בעדו 323

16. העובדה כי אין פגם בכך שהמחאה ללא שם הנפרע תואמת ההלוואה שניתנה ב"שוק האפור", שכן הדבר נעשה כדי לאפשר לכל מקבל המחאה למלא שמו כנפרע, יפה רק כל עוד לא נפל פגם בעסקת היסוד ולא קמה לנתבעת הגנה, למשל בשל כשלון תמורה 325

17. אם יהיה על נוטל השטר לחקור ולדרוש בנסיבות חיצוניות, שאינן נראות מתוך המסמך עצמו, כדי לעמוד על ערך השטר, שוב אין השטר מתאים לתשלום קל ומהיר והוא חסר ערך 326

18. המערערת אומנם אכן אוחזת בשיקים המקוריים, ולפיכך עומדת לה לכאורה חזקת התמורה הקבועה בסעיף 29 לפקודה, אולם בחזקה זו אין די, כאשר בפסיקה כבר נקבע כי לנאמן בתיק פש"ר זכות לדרוש ראיות נוספות להוכחת תביעת חוב המבוססת על שטר שהחייב צד לו 328

19. שטר שנערך על-ידי משפטן או עורך-דין שעל נסיבות חתימת הנתבע על שטר זה, העיד הנתבע בלבד כשלתובעת לא היתה גרסה סדורה וברורה מלבד הכחשת טענות הנתבע לעניין החתמתו על השטר ושאר המסמכים בכפיה ובאיומים 330

20. על המשיבה חלה החזקה המוקנית לה בדין בהתאם לסעיף 29(א) לפקודת השטרות ולפיה מכוח היותה צד שחתימתו מצויה על השטרות הרי שנעשתה צד בעד ערך 348

21. על-מנת להוכיח כי השטר הוצא מהמשיבה במרמה ורק אז חובת הראיה מוחלפת לפי סעיף 29(ב) לפקודת השטרות, על המשיבה היה להראות כי השיק הוצא ממנה ביום 16.07.31 במרמה 355

22. סעד זמני נגד הצגת שיקים 368

23. מסמך פיקטיבי שנערך למראית עין 374

24. טענת שיק לטובה 389

25. עיסקת ניכיון צקים 395

שער ה': סיחור השטר - סעיפים 30 עד 52 לפקודה 399

פרק א': הדין 399

פרק ב': הצגה לפירעון והצדק לאיחור בהצגה לפירעון ולאי-הצגה - סעיפים 44, 45 ו-74 לפקודה 409

1. כללי 409

2. על מושך השיק להוכיח כי ניזוק - סעיף 74(1) לפקודת השטרות 412

3. רמת ההוכחה 414

4. "זמן סביר" 414

4.1 "זמן סביר" - סעיף 44(ב)(2) לפקודת השטרות 414

4.2 "זמן סביר" - סעיף 74(2) לפקודת השטרות 414

415.....	4.3 קשרי מסחר - "זמן סביר"
416.....	5. הצדק לאיחור בהצגה לפירעון ואי-הצגה
416.....	5.1 פטור מהצגה - שיכחה, בלבול
416.....	5.2 פטור מהצגה - ויתור בהתנהגות, מכללא
416.....	5.3 פטור מהצגה - חשבון מוגבל, ביטול הוראת פירעון והיעדר כיסוי מספיק
417.....	5.4 פטור מהצגה - הליכי פשיטת רגל
417.....	5.5 "העובדה שיש לאוחז יסוד להניח שהשטר יחולל כשיוצג, אינה פוטרת מן החובה להציגו"
417.....	5.6 ניסוחו של כתב התביעה
418.....	5.7 הימנעות מהצגת השיק וידיעה בדבר אי-פירעון השיק
418.....	5.8 העובדה שהמערער מחזיק באותן המחאות מבלי ליתן הסבר מפורט להחזקה זו, אינה יכולה לבסס תביעת חוב בהליך פשיטת הרגל, מה עוד שאותן המחאות לא הוצגו לפירעון
421....	שער ו': חבותם של הצדדים - סעיפים 53 עד 59 לפקודה
421.....	פרק א': הדין
425.....	פרק ב': הודעת חילול, דין היעדר הודעה וחבותם של הצדדים
425.....	1. מבוא
425.....	2. הודעת חילול למושך, למסב, לערב ודין היעדר הודעה - סעיפים 47 ו-55 לפקודה
425.....	2.1 כללי
428.....	2.2 אימתי קמה עילת התביעה
428.....	2.3 בקשה לביצוע שטר והמועד להעלאת הטענה בדבר משלוח הודעת חילול מצד התובע ומצד הנתבע (המתגונן)
430.....	2.4 ויתור על מתן הודעת חילול
431.....	2.5 סניף בנק
433.....	פרק ג': חיוב מסב
433.....	1. כללי
434.....	2. היסב מכוח הרשאה
435.....	3. עסקת נכיון שיקים
436.....	4. מושך השטר לא כשיר
436.....	5. הודעת חילול לערב
436.....	6. כללים להודעת חילול - סעיף 48 לפקודה
436.....	6.1 כללי
440.....	6.2 שיהוי במתן הודעת חילול - זמן סביר
441.....	6.3 הודעת חילול לבן משפחה או על-ידי מורשה של האוחז
442.....	7. הצדק לאיחור, פטור ממתן הודעה - סעיף 49 לפקודה
442.....	7.1 כללי
443.....	7.2 "ניתנה הוראת ביטול"

444.....	7.3 חשבון "מוגבל"
445.....	7.4 "הוצג טרם זמנו"
445.....	7.5 "אין כיסוי מספיק"
446.....	7.6 "נא לפנות למושד"
446.....	7.7 "חשבון סגור"
8.	נדחתה בקשת רשות ערעור על החלטת בית-המשפט לפיה מתן הרשות להתגונן הותנה בהפקדת מלוא סכום הקרן של השרט 446.....
9.	ערבותו של המשיב היא ערבות אוואל לפי סעיף 57 לפקודת השטרות ולכן, לא היתה מניעה מלצרף את המשיב כחייב לתיקי ההוצאה לפועל - מבלי שהיה צורך להגיש כנגדו תביעה אזרחית רגילה 448.....
10.	למרות שהתובעת לא פעלה בדרך המלך, נקבע כי לפי סעיף 58(ד) לפקודת השטרות יכול בית-משפט שלא לפסוק ריבית כולה או מקצתה, אם שורת הצדק מחייבת זאת ולכן בנסיבות העניין 449.....
453.....	שער ז': פקיעת השטר - סעיפים 60 עד 64 לפקודה
453.....	פרק א': הדין
455.....	פרק ב': ויתור מפורש - סעיף 62 לפקודה
459.....	פרק ג': שינוי השטר
459.....	1. כללי
461.....	2. שינוי במועד הפירעון
462.....	3. שינוי שם הנפרע
462.....	4. שינוי סכום השיק
462.....	5. "לפקודת", "שלמו ל"
463.....	6. אי-התאמה בין הסכום בספרות לבין הסכום במילים
464.....	7. ביטול הגבלת העבירות
467.....	8. תיקון "טעות סופר" - האם הוא בגדר שינוי מהותי?
471.....	9. תיקון בשטר תוך זמן סביר
473.....	10. שטר ביטחון - הסכם שכירות
473.....	11. הטבעת חותמת
474.....	12. מועד העלאת הטענה כי נעשה שינוי בשטר
13.	שינוי המהווה השלמת שטר, שינוי שנעשה לפני מסירת השטר לנפרע ותיקון טעות אינם נחשבים שינוי מהותי בשטר 474.....
14.	סעיף 64 לפקודת השטרות (נוסח חדש) קובע כי שינוי מהותי שנעשה בשטר בלא הסכמה החייב גורם לפקיעה השטר 476.....
68	שער ח': קיבול ופרעון משום כבוד - סעיפים 65 עד 68
483.....	לפקודה
483.....	פרק א': קיבול משום כבוד
485.....	פרק ב': חבותו של קבל משום כבוד
487.....	פרק ג': הצגה לפני הבל משום כבוד או הנדרש בשעת הדחק

489	פרק ד': פירעון משום כבוד
491	שער ט': מסמכים אבודים - סעיפים 69 עד 70 לפקודה
491	פרק א': זכותו של אוחז לקבל כפל של שטר אבוד
493	פרק ב': תובענה לפי שטר
495	שער י': שטר בסדרה - סעיף 71 לפקודה
495	פרק א': הדין
497	פרק ב': שטר בסדרה
499	שער י"א: ברירת הדין - סעיפים 72 ו-72א לפקודה
499	פרק א': כללים לעניין ברירת הדין
501	פרק ב': דרכי העדה
75	שער י"ב: שיקים משוכים על בנקאי - סעיפים 73 עד 75 לפקודה
503	פרק א': הדין
503	פרק ב': שיק - מהו - סעיף 73 לפקודה
505	פרק ג': הצגת השטר - סעיף 74 לפקודה
515	שער י"ג: שיקים משורטטים - סעיפים 76 עד 83 לפקודה
517	פרק א': שרטוט בכללות ובשרטוט מיוחד - מה הם
517	פרק ב': שרטוט בידי המושך או לאחר הוצאה
519	פרק ג': השרטוט - חלק מהותי של השיק
521	פרק ד': חובותיו של בנקאי לגבי שיק משורטט
523	פרק ה': הגנה על בנקאי ועל מושך בשיק משורטט
525	פרק ו': פעלו של שרטוט "לא סחיר" על האוחז
527	פרק ז': הגנה על בנקאי גובה
529	פרק ח': הסעיפים 76 עד 82 יחולו על מימשך בנקאי
531	שער י"ד: שטרי חוב - סעיפים 84 עד 90 לפקודה
533	פרק א': הדין
533	פרק ב': צורתו של המסמך - סעיף 84 לפקודה
535	פרק ג': כתב ערבות ושטר ביטחון - סעיף 87 לפקודה
547	שער ט"ו: מילואים - סעיפים 91 עד 96 לפקודה
549	פרק א': הדין
549	פרק ב': התיישנות של תובענות
551	1. כללי
551	2. אימתי יש להעלות את טענת ההתיישנות
557	3. ביעור תיק ההוצאה לפועל וטענת התיישנות ונטל ההוכחה הרובץ על התובע
558	

4.	תחילת ההתיישנות והתיישנות שלא מדעת - סעיפים 6 ו- 8 לחוק	560
5.	סיחור שיק	561
6.	ויתור על תקופת ההתיישנות	562
7.	אי-ידיעה של מועדים - מתן רשות להתגונן	563
8.	מקום בו הצדדים קבעו כי החיוב יקויים "עם דרישה"	563
9.	המועד להתחלת מירוץ ההתיישנות בשטר לביטחון	564
10.	היחס בין סעיף 19 (מסמך לא שלם או חתימה על החלק) וסעיף 96 לפקודה	565
11.	הודאת בעל דין וטענת התיישנות	566
12.	המוסר לחברו המחאה ללא תאריך, כאשר מטבע הדברים מורשה המקבל למלא את התאריך בכל עת שיעלה הרצון מלפניו, הריהו כמוותר מיניה וביה על טענת ההתיישנות, וכאילו רשם את וויתורו בפירוש בגוף השטר, כאשר מסרו ללא תאריך	568
13.	משבית-המשפט קבע כי תיק ההוצל"פ נפתח לאחר חלוף תקופת ההתיישנות, יש לבחון אם עלה בידי התובע להוכיח אחת מהעילות המשעות, מאריכות או מאתחלות את תקופת ההתיישנות לפי חוק ההתיישנות	572
14.	קשה להלום מצב בו עילת התביעה בגין חוב הלוואה תתיישן בשנת 2012 ואילו התובעת 1, שאיננה צד להסכם משנת 2012 מכוחו ניתנה ההלוואה, האוחזת בשיק על החלק של הנתבע תחליט לאחר למעלה מ-7 שנים למלא תאריך פירעון מאוחר בשנים למועד הנטען שנקבע להשבת הכספים, ולטעון מטעם זה כי התביעה על-פי עסקת היסוד לא התיישנה	577
15.	עילת התובענה של אוחז בשיק נולדת במועד בו הוא חולל	584
16.	עיון בשטרות מעלה כי חלפו למעלה משבע שנים מן המועד בו נולדה לראשונה עילת התובענה	585
	פרק ג': חתימה - סעיף 92 לפקודה	587
	חלק ג': הליכים במסגרת הוצאה לפועל - התנגדות לביצוע שטר	589
	שער א': כללי	589
	פרק א': מבוא	589
	פרק ב': המצאת אזהרה	591
	שער ב': ההתנגדות לביצוע שטר וסמכות מקומית ועניינית	599
	פרק א': התנגדות לביצוע שטר	599
	פרק ב': הוראות לעניין שכר-טרח בתביעה על סכום קצוב ובתובענה לתשלום שטר	605

פרק ג': הפרשי הצמדה וריבית בהוצאה לפועל על שטר ועל תביעה על סכום קצוב..... 607

פרק ד': הסמכות המקומית והעניינית לדון בהתנגדות לביצוע שטר והדיון בה..... 609

1. הסמכות המקומית..... 609

2. הסמכות העניינית..... 619

3. הארכת מועד להגשת התנגדות - תקנה 109 לתקנות ההוצאה לפועל..... 620

4. החובה לצרף את העתק הבקשה לביצוע והשיקים להתנגדות..... 628

5. עיכוב ביצוע..... 629

6. הסכמות המקומית לדיון בהתנגדות לביצוע שטר..... 629

7. כאשר מדובר בהמחאה, רואים את המקום שנועד לביצועה כמקום עסקו או מקום מגוריו של הנמשך, קרי הבנק שמהחשבון שהתנהל בו הוצאה ההמחאה..... 633

שער ג': הדיון בהתנגדות לביצוע שטר - עקרונות יסוד..... 635

פרק א': כללי..... 635

פרק ב': רשות להתגונן יכולה להיות מותנית..... 639

פרק ג': תיקון כתבי טענות..... 641

1. הדין..... 641

1.1 תקנות 46 עד 48 לתקנות החדשות (תשע"ט)..... 641

1.2 הדין הישן (תקסד"א תשמ"ד)..... 641

1.3 השינויים בתקנות החדשות (תשע"ט) למול התקנות הישנות (תשמ"ד)..... 642

2. תיקון כתב התביעה..... 642

3. תיקון בקשת רשות להתגונן - ההתנגדות..... 643

4. השפעת התנהגות התובע על קבלת רשות להתגונן..... 643

פרק ד': השפעת הטענות של "היעדר תמורה" וכישלון תמורה" על קבלת רשות להתגונן..... 645

1. כללי..... 645

2. "כישלון תמורה מלא", "כישלון תמורה חלקי", "כישלון תמורה חלקי קצוב", "כישלון תמורה בלתי-קצוב"..... 646

3. השפעת הטענה של "אי-אחיזה כשורה" על קבלת רשות להתגונן..... 652

פרק ה': טענות הגנה בבקשת רשות להתגונן..... 653

1. טענת הנתבע כי אינו בעל החשבון ממנו נמשך השיק..... 653

2. "שטר טובה"..... 653

3. סמכותו של בית-המשפט להעלות, מיוזמתו, את שאלת כשרות ההליך להתברר בסדר דין מקוצר..... 653

4. מעשה בית-דין..... 654

4.1 "השתק פלוגתא"..... 654

4.2 דוקטרינת המניעות ו"השתק פלוגתא".....658